

- Lodewijk De Vriese: Bio- en bibliografische studie met een keur uit zijn werken 1931. Uitgave van de Bond der Oostvlaamse Folkloristen.
- 't Bobijntje - orgaan der personeelsvereniging van "Drukkerij Het Volk" Kerst- en nieuwjaarnummer 1958-1959.

* * * * *

ALFONS VAN WERVEKE (vervolg)

Gesneden uit het hout waaruit men de ware autodidact pleegt te snijden, breidde Alfons zijn kennis van Engels en Duits methodisch uit; zette zich aan de studie van het Latijn en slaagde erin de niet gemakkelijke techniek van de paleografie met als enige houvast het aan het Stadsarchief verbonden personeel, onder de knie te krijgen. Voeg daaraan toe dat hij geen enkele gelegenheid onbenut liet om kennis aan te knopen met al wie iets voor de Gentse historiografie betekenden, als het niet anders kon per briefwisseling. Ik denk in de eerste plaats aan Prof. Paul Fredericq en aan Julius Vuylsteke (natuurlijk!); aan Prof. J. Vercoullie, aan Mac Leod. Aan zijn collega Pr. Claeys die meer dan eens bij hem zijn licht kwam opsteken.

Verwondering baart het dan ook geenszins hem deel te zien nemen aan de stichting (14-3-1893) van de Geschiedkundige en Oudheidkring van Gent = Cercle historique et archéologique de Gand, naderhand herdoopt in Maatschappij van (lees voor) Geschiedenis en Oudheidkunde te Gent = Société d'Histoire et d'Archéologie de Gand. Zowel voor de Bulletins (vanaf 1893) als voor de Handelingen = Annales (vanaf 1894) zal Van Werveke geregeld in het Nederlands gestelde bijdragen leveren, daar waar de andere medewerkers zich bijna uitsluitend van het Frans bedienden. Slechts heel uitzonderlijk laat hij zich verleiden bij in het Frans gevoerde discussies in die taal tussenbeide te komen zoals o.a. gebeurde bij de bespreking van "Le Tympan de l'ancienne porte d'entrée de la chapelle de l'hospice Wenemaer, waar hij A. Heirs, Dutry-van Loo en P. Verhaegen te woord diende te staan.

Reeds in 1895 verscheen een bijdrage van zijn hand getiteld Ontleding van den tekst van Marcus Van Vaernewyck betreffende het graf en den grafzerk van Hubert van Eyck. Een lange rij mededelingen en annotaties over Gentse gebouwen en andere even belangrijke onderwerpen volgen die eerste studie. Komen o.a. aan de burt: het Belfort met zijn secreet; het Stadhuis met zijn merwaardige vloer; de Achter-Sikkel; het Groot Kanon; de Hofdrug met de erbij horende strafuitvoeringen; het Gravensteen; het Geeraard de Duivelsteen, wat weten wij van zijn

leven en steen?; de Lijdensgeschiedenis van de St.-Nicolaaskerk de gevels van de Groentemarkt. Ook andere onderwerpen raakt hij met evenveel kennis van zaken aan: de oudste Vrijmetselaarsloge van Gent; het beschilderen van standbeelden; de middeleeuwsche grafzerken uit de kerken en kloosters verwijderd; de geschiedenis van onze Waterloopen, o.a. van de houtleie; het Auweet, de groote parade van Halfvasten; het Museum van Schoone Kunsten.

Het duurt niet lang of hij maakt deel uit van het Bestuur van de Maatschappij, eerst als secretaris, dan als redactiesecretaris, ten slotte als raadslid.

Ook de redactie van de I.A.C. (Inventaire archéologique de Gand; 1897-1912) deed geen vruchteloos beroep op Alfons' medewerking. Weliswaar was de aard van het geleverd werk totaal verschillend van dat hetwelk in Bulletins en Handelingen geplaatst werd, daarom was het beslist niet minder waard gezet en gedrukt te worden. We onthouden zijn opstellen handelend over de grafzerk van Hubert van Eyck, over de grafzerk van Busgaard van Munte, over enkele historische schilderijen bewaard in het Bijlokemuseum, over de ijzeren of bronzen beslagen van de geprikkelde staf, over de baksteen gedenkplaat van de "Leugemeete", over de Leeuw van het Pakhuis, over het St.-Jorishof, over de Kruisboog van Karel van Lotharingen.

Ondertussen waren twee uiterst belangrijke gebeurtenissen de handel en wandel van leraar-journalist-auteur Van Werveke ondersteboven komen keren.

Primo werd hij op 9 mei 1899 benoemd "als bewaarder van het Stedelijk Museum van Oudheidkunde" aldus de eerste conservator van de "Steenstraat", Herman van Duyse (benoemd op 9 mei 1884) opvolgend, die een paar weken voordien overleden was.

Secundo toen hij op 23 maart 1903 benoemd werd tot adjunct-archivaris (van archivaris Victor Van der Haeghen). Die aanstelling had hij te danken aan een samenloop van omstandigheden waaraan ongetwijfeld mag herinnerd worden.

In 1874/75 bezorgde de Maatschappij der Nederlandsche Letteren en Geschiedenis "De Taal is gansch het Volk" de uitgave van de Rekeningen der Stad Gent - Tijdvak van Jacob van Artevelde (1336/37 - 1349/50). Bewerkers waren N. De Pauw en Julius Vuylsteke.

In 1890 zorgde deze laatste voor de voortzetting van de uitgave: Rekeningen der Stad Gent - Tijdvak van Filips van Artevelde (1376/77-1389/90).

Het Stadsbestuur, van oordeel zijnde dat de publicatie van die verzameling uiterst belangrijke documenten diende voortgezet te worden besloot in de Raadszitting van 4-12-1894 tot die voortzetting.

Vuylsteke die ten overvloede het bewijs geleverd had the right man in the right place geweest te zijn, was de eerste tot wie

men zich wendde. Overeen werd gekomen dat hij aan die delicate bezigheid "op bestendige wijze 4 tot 5 uren per dag zou besteden". Een jaarlijkse vergoeding van 3300 F zou hem verleend worden. Reeds in 1900 kwam hij klaar met de uitgave van de oudste Stads- en Baljuwrekeningen (1280-1335/36) (560 en 488 blz.). Lag het in zijn bedoeling de met zoveel geestdrift aangevangen taak even ijverig voort te zetten? Of zal zijn wankel geworden gezondheid het niet veroorloofd hebben?

Hoe dan ook, zijn overlijden op 16-1-1903 zou als onverbiddelijke spelbreker Julius'meestal warm-menselijke, soms scherpe pen voor immer doen neerleggen.

De tranen gestort door vriend en kennis waren nog niet gedroogd of het College van B. en S. zag naar de middelen uit om zo spoedig mogelijk in zijn vervanging te voorzien. Twee kandidaten meldden zich aan onder wie Van Werveke. De om haar advies gevraagde Commission des Archives vergaderd op 28-2-1903 duidde bij monde van haar secretaris, archivaris Victor Van der Haeghen, met algemeenschap van stemmen tot volwaardige opvolger van de overledene aan "le conservateur du Musée archéologique déjà connu par plusieurs études sur l'histoire locale et qui fréquente assidûment notre dépôt depuis de longues années": Alfons van Werveke.

De benoeming volgde op 23-3-1903. Gelijkzeitig gebeurde de ontslagneming als leraar.

Tussen haakjes gezegd: Wie zijn invloed zonder hetminste voorbehoud gebruikt had - binnen en buiten "la Commission" zowel als binnen en buiten de Gemeenteraad - om de kandidatuur van zijn "leerling" zo doeltreffend mogelijk te verdedigen, was Prof. P. Fredericq, die zo dikwijls het pad van Alfons doorkruisd had.

M. van Wesemael (vervolgt)

* * * * *

EEN GENTENAAR AAN DE EER

Vrijdag 27 en Zaterdag 28 oktober werd in het Museum voor Volkskunde te Gent hulde gebracht aan een alombekende Gentse figuur: GUSTAAF DE PUYDT, ook nog PIERKEN genaamd, voor zijn vijftigjarige activiteit als poppenspeler die vele duizenden Gentse kinderharten heeft veroverd.

Velen onder ons die zich nog hun eigen kinderjaren kunnen voorstellen toen zij nog op de bankjes naar het poppenspel zaten te kijken, zullen ongetwijfeld in gedachte deel hebben genomen aan deze warme ovaties die de jubilaris mocht in ontvangst nemen.

Zijn leven stond en staat in dienst van de mensen en de kinderen, in dienst van de volkskunde, de folklore, en van het poppenspel. Reeds op 12 jarigen ouderdom stond hij achter de